

Arbejdet med de unge Mennesker, som senere skal overtage Lærergerningen i den danske Folkeskole, har været udført paa en lige saa samvittighedsfuld Maade paa de private Seminarier som paa Statsseminarierne. Jeg er ganske sikker paa, at det, at der har været to Rækker af Seminarier, saaledes at der har været 21 Klasser paa Statsseminarierne og 40 Klasser paa Privatseminarierne, har bidraget til, at begge Slags er blevet bedre. Jeg vil henstille til den højtærede Undervisningsminister, om det ikke var rigtigt at ordne Forholdene saadan, at de private Seminarier fik Evne til at lønne deres Folk saaledes, at de kan beholde dem, og at de kan gøre deres Gerning godt overfor deres Elever. Jeg ser af Finanslovsforslaget, at der er tænkt paa at nedbringe Tilskuddet til Lærerlønningerne fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{3}$ i Løbet af 5 Aar — noget lignende var paatænkt ved en Afvikling af Underskolen ved Realskolen. Jeg vil henstille baade til den højtærede Undervisningsminister og til Finansudvalget, at man endnu en Gang overvejer dette.

Enkeltheder skal jeg ikke komme ind paa, det passer langt bedre i et Udvalg. Jeg skal heller ikke lade mig friste til at komme dybt ind paa den højtærede Ministers Overlærerkaldelse, det Spørgsmaal er jo allerede nævnt fra anden Side, og jeg vilde alligevel ikke være kommet videre ind derpaa, thi jeg tror, at den højtærede Minister og jeg kan være enige om, at disse Overlærerkaldelser taler for sig selv, og de bliver ogsaa forstaaet, fordi de taler for sig selv, jeg skal kun gøre en lille Bemærkning: Jeg mindes, at der en Gang blev sagt — det er ikke en Ytring, der er faldet fra den højtærede Undervisningsminister i dette Øjeblik —, at det skulde dog ses, at ogsaa en Socialdemokrat kunde blive Overlærer. Jeg kan trøste den højtærede Undervisningsminister med, at det er set før, og naar det ikke er set oftere, er det ganske simpelt af den Grund, at de paagældende ikke havde de Kvalifikationer og navnlig ikke den Alder, som Lærere, der hyldede andre Anskuelser, havde. Som Formand for Skolekommissionen i Aarhus har jeg selv været med til at indstille Socialdemokrater til Overlærere, saa jeg ved med Sikkerhed, at det har kunnet lade sig gøre før.

Jeg vil gerne endnu rette den Anmodning til den højtærede Minister, om Ministeren ikke kunde fremsætte et Forslag angaaende det saa meget omtalte jydsk Universitet. Denne Sag har jo staaet paa Dagsordenen i lang Tid og er blevet drøftet

meget i mange Kredse i Jylland, og den skulde jo gerne af ikke uvæsentlige Grunde, man kunde sige af vægtige Grunde, snart ind i et andet Spor, saaledes at der forelaa et Lovforslag, der gav Drøftelsen Fasthed, og saaledes at der var Udsigt til, at der kunde komme noget ud af det. Jeg siger, der er vægtige Grunde, som taler derfor, thi ved Aarets Udløb vil en Kapital paa 1 Mill. Kr., som ellers var tænkt anvendt til Formaal, der kunde gavne et jydsk Universitet, ikke længere være til Raadighed; kun ved velvillig Fortolkning fra Slægtens Side staaer den til Raadighed indtil den 1. Januar 1927. Dertil kommer, at der ad privat Vej er tegnet et heller ikke saa lille Beløb, 600 000 Kr., der naturligvis staaer i en vis Afhængighed af det andet Beløbs Anvendelse. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister, at der blev lagt en saadan fast Grund under det kommende Universitet, at det blev vedtaget, at der skal være et jydsk Universitet, og hvordan det skal begynde sin Virksomhed. Vi, der er Venner af et jydsk Universitet, er naturligvis klare over, at det ikke saadan lader sig gøre at skabe et Universitet med alt, hvad dertil hører, i Løbet af kort Tid, og derfor begynder Planen, som den højtærede Undervisningsminister har overmaade let ved at blive kendt med, paa en beskedent Maade. Det, det gælder om, er at faa godt begyndt, saa vil det sikkert vise sig, at det ogsaa kan komme til at gøre en Gerning, og det vil vistnok være godt — det er i alt Fald min Overbevisning —, om der kunde blive noget af en Kappesstrid, en Kappelyst mellem Universitetet herovre i København, som er saa stort og har saa mange Elever, og et foreløbigt mindre Universitet. Jeg tror, der derved vil komme Friskhed og Sundhed ind paa Omraader, der maaske godt kan trænge til det. Jeg henstiller til den højtærede Minister at gennemtænke denne Sag og at forberede den, saa at de Beløb, som dog har en vis Værdi, nemlig baade Legatmidlerne og det, som er tegnet af Borger-skabet, kan blive brugt til det Formaal, hvortil de er skænket. Jeg skal ikke komme ind paa Enkelthederne om, hvad et saadant lille Lovforslag skal indeholde, det tænker jeg, den højtærede Undervisningsminister overmaade let kan faa Rede paa, der er jo gode Hjælpere til Raadighed.

Jeg beklager, at det fremlagte Finanslovsforslag — det er en Bemærkning, jeg gør til den højtærede Indenrigsminister — har saa store Nedsættelser paa Bevillingerne